

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): eróselan
Arrieta: eðósetárá, *eððselán, *sélan eðo álan
Bakio: eðoðetara, eðoðer moðúten, *eððselán
Bermeo: eððetara
Berrizi: eððeñin moðútera, *eððselán, *sélan °álan
Bolibar: eððsíñ moðútera, eððsíñ erátará, *eððselán, *sélan eððlan
Busturia: eððselán
Dima: eððeñin moðúten, *eððselán
Elantxobe: eððselánik
Elorrio: eððeñin moðútara, *eððselán
Errigoiti: eððeñin moðuterá, eððselam, *sélan eðo álan, *nolanañ
Etxebarri: *eððselán
Etxebarria: eððselán, *sélan eðo álan
Gamiz-Fika: eððsíñ moðutén, *eððselambe, *sélan eðo álan
Getxo: eððeñin moðúten, *sélan eðo álan
Gizaburuaga: eððselán
Ibarruri (Muxika): eððselán
Kortezubi: eððetara
Larrabetzu: eððselán, eððetára, *sélan eðo álan
Laukiz: eððeñin erátará, *sélan eðo álan
Leioa: eððsíñ klásetara, *eððselán
Lekeitio: eððselán
Lemoia: eððeñin moðútera, eððeñin moðúten, *eððselán, *sélan ero álan
Lemoiz: eððselán
Mañaria: e'ðselan
Mendata: eððeñin moðuterá
Mungia: eððselán, *sélan eðo álan
Ondarroa: eððselán
Orozko: eððeñin moduten, *eððsela, *sélan eðo álan
Otxandio: eróðeñin moðutan, *eróðelán, *sélan ero álan
Sondika: eððselán
Zaratamo: eððsíñ moðúten, *eððselán
Zeanuri: eððeñin moðúten, *eððselán
Zeberio: eððeñin moðúten, *sélan eðo álan
Zollo (Arrankudiaga): eððeñin moðuten
Zornotza: eððselan

Araba

Aramaio: eróðeñin morútan, *eððselan

Gipuzkoa

Aia: eððsíñ móüs, *nolanañ
Amezketa: *eððsíñ móüs, *nolanañ
Andoain: eððsíñ éretá, *nolanañ
Araotz (Oñati): eððeñin moðutan
Arrasate: eððeñin alðétara, *eððeñin moðúten
Arroa (Zestoa): eððeñin eráta, *nolanañ
Asteasu: °ðsíñ móüs

Ataun: eððsíñ moðúta, eððsíñ móðus, eððsíñ móðus, *nolanañ

Azkoitia: eððsíñ móüs, e'ððsíñ móüs, *nolanañ

Azpeitia: nolanañ

Beasain: eððsíñ móüs, *nolanañ

Beizama: eððsíñ móüs, eððsíñ eráta

Bergara: eróðeñin moðútan, *edosela

Deba: e'ððsíñ moðútan, e'ððsíñ moðútan, *nolanañ, *e'ððnolá, *erónolá

Donostia: eosin tankeran, eosin moðus, *nolanañ

Eibar: eððsíñ moðútara

Elduain: nolanañ

Elgoibar: e'ððsíñ moðútan

Errezil: e'ððsíñ moðúta, *nolanañ

Ezkio-Itsaso: eððsíñ móüs, *nolanañ

Getaria: eððsíñ fórmata, eððsíñ eráta, *nolanañ

Hernani: °ðsíñ °ddék'ta, *nolanañ

Hondarribia: nolanañ

Ikaztegieta: eððeñin móðua, eððsíñ mus, *nolanañ

Lasarte-Oria: nolanañ, eosin aldeta

Legazpi: eosin moðus, *nolanañ

Leintz Gatzaga: eróðeñin moðútan

Mendaro: eððsíñ moðútan, *nolanañ, *eððselan

Oiartzun: eððsíñ p'ðtúrata, *nolanañ

Oñati: eððeñin moðútan

Orexo: eosin móüs

Orio: eððsíñ aldeta, eððsíñ móüs

Pasaia: eððeñin gísa, *nolanañ

Tolosa: eððsíñ °ldetá, *nolanañ

Urretxu: eððsíñ eráta, *nolanañ

Zegama: eróðsíñ moðúta

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta: nolanañ

Alkotz: nolanañ

Aniz: nolanañ

Arbizu: eððsíñ moðútara, nolanañ

Beruete: nolanañ

Donamaria: nolanañ

Dorrao / Torrano: eróðeñin moðúta, *nolanañ

Erratzu: eððsíñ mane'eta, nolanañ

Etxalar: nolanañ

Etxaleku: eððeñin gišetá, nolanañ

Etxarri (Larraun): e'ððsíñ aldeta, eððsíñ aldeta, *nolanañ

Eugi: eroséñ manéretan, nolanañ

Ezkurra: e'ððsíñ móðuta, e'ððsíñ aldeta, *nolanañ

Gaintza: eððsíñ aldeta, *nolanañ

Goizueta: eððsíñ ajéketara, *nolanañ

Igoa: eððsíñ móðután, eððsíñ besalá, *nolanañ

Jaurrieta: nolanañ

Leitza: e'ððsíñ móðus, *nolanañ

Lekaroz: eroséñ aldetará, nolanañ

Luzaise / Valcarlos: nolanañ, eððsíñ

móðutan, *soðotik eðo sakútik, *señáj yiás

Mezkritz: nolanañ

Oderitz: nolanañ ðela ré

Suarbe: eððsíñ manéretará, *nolanañ

Sunbillá: nolanañ

Urdiain: nolanañ

Zilbetti: nolanañ

Zugarramurdi: eððsíñ moðútan, nolanañ

Lapurdi

Ahetze: nolaíska, señáj yiás, eððeñin gísa, *uretik eðo suþítik, *sakutik eðo soRotik

Arrangoitze: *nolalaíská, *nolanaíka

Azkaine: eððeñin gísa, nolanaíká, señáj yiás, sakutik eðo soRotik, *urétk eðo suþítik

Bardoze: nojspeka, nolanaíhika, gísa þátes eðo þéste, sáretik eðo sôretik (?), sáretik eðo hórtsetik (?), nolanañ

Beskoitzte: nolanaíhika

Donibane Lohizune: nolanaíská, gísa þáteat eðo þértsat, sakutik ala soðotik

Hazparne: nolanañ, espalakikerian

Hendaia: nolanaíská

Itsasu: nolanáhi, señáj giás

Makea: nolanaíhika

Mugerre: nolanáhika

Sara: nolanaíská, urétk eðo suþítik

Senpere: nolanaíská, *urétk eðo suþítik, *sakutik eðo soRótik

Urketa: nolanaíhika

Uztaritzte: nolanaíská, gísa þát eðo þéRtse

Nafarroa Beherea

Aldude: nolanañ i, yiása atera eðo þértsara, nolanaísk, sakutik eta soðotik

Arboti: nolanaíhika, áldeat eðo þéste

Armendarizte: nolanaíhika

Arnegi: nolanañ

Arrueta: nolanaíhika

Baigorri: nolanáhika, eððsíñ gísa

Bastida: manera þáteatálik éðo þéstetik, nolanaíhika, someit gísa, soméit máneras

Behorlegi: eððsíñ gísa, nolanañ, nolanañ, nulanañ, *nolanaíka, *noláspajká

Bidarraiz: nolanáhika, eððsíñ gísetan

Ezterenubi: nolanaíjka, nolanaíhika

Gamarte: nolanaíká, seájte yiás

Garruze: nolanaísk, nolapeit

Irisarri: nolanaíhika, e'ððsíñ gísa, gísa þáteat eðo þésteat

Izturitzte: nolanaíhika

Jutsi: nolanáhika, sernahi yiás (?), nolanahis

Landibarre: nolanaíhika, molde at eðo þéstea

Larzabale: nolanañ, gísa:t eðo þéste, sakhútik eðo

soðotik, numbéjtik

Uharte Garazi: [ez da galdu]

Zuberoa

Altzai: nulanáhi, gíjalapila eðo þéstila, sakhytik eðo soðotí, nulanáhise

Altzürükü: nulanáhi

Barkoxe: nulanáhi, sernahi yiázatá:, gíza þatila eðo þéstila, sernahi isánik (?)

Domintxaine: mánea aten ála þéstjan, nulanáhika, nulanáhi, nolanáhika

Eskiula: nulanáhi

Larraine: yiáza þatila eðo þéstila, nulanáhi

Montori: nulanáhi

Pagola: nulanáhi, sernahi yiáza, sernahi manéatá:, sakhytik eðo soðotik

Santa Grazi: nulanáhi, selýtik eðo lyétilik, nuntipájtik

Sohüta: nulanáhi

Urdiñarbe: nulanáhi, yiáza þátes eðo þéste, sakhytik eðo soðotik, nuntipájtik

Ürrüstoi: nulanáhi

Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Ahetze (L): eððeñin gísa, *sakutik eðo soRotik

Aldude (N): nolanaísk, sakutik eta soðotik

Altzai (Z): sakhytik eðo soðotí, nulanáhise

Amezketa (G): *nolanañ

Arrieta (B): *sélan eðo álan

Azkaine (L): señáj yiás, sakutik eðo soRotik

Bardoze (L): gísa þátes eðo þéste, nolanañ

Barkoxe (Z): gíza þatila eðo þéstila

Bastida (N): someit gísa, soméit máneras

Behorlegi (N): *noláspajká

Berriz (B): *sélan °álan

Bolibar (B): *sélan eððlan

Deba (G): *e'ððnolá, *erónolá

Domintxaine (Z): nulanañ

Donibane Lohizune (L): sakutik ala soðotik

Errigoiti (B): *nolanañ

Gamiz-Fika (B): *sélan eðo álan

Irisarri (N): gísa þáteat eðo þésteat

Larzabale (N): sakhútik eðo soðotik, numbéjtik

Lemoa (B): *sélan ero álan

Luzaise / Valcarlos (N): *señáj yiás

Mendaro (G): *eððselan

Orozko (B): *sélan eðo álan

Otxandio (B): *sélan ero álan

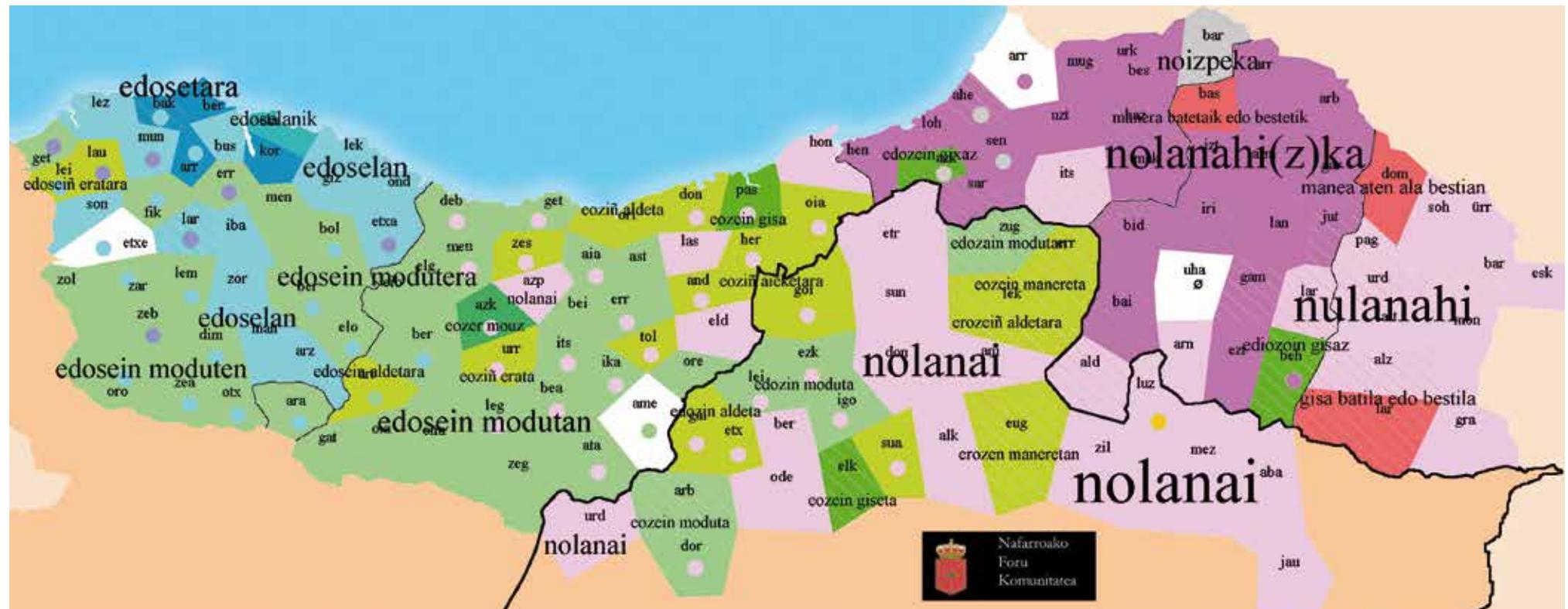
Pagola (Z): sakhytik eðo soðotik

Santa Grazi (Z): nuntipájtik

Senpere (L): *sakutik eðo soRótik

Urdiñarbe (Z): sakhytik eðo soðotik, nuntipájtik

1731. Mapa: de cualquier manera / n'importe comment / anyhow

edoselan
edoselanik
edosetara
nolana(h)i
nolanahi(z)ka
nolazpaika
nuntipaitik
edozein + modutan / modutara / moduz
edozein + aldetara / eratara
edozoin gisaz
e(r)ozer mouz
zerna(h)i gisaz
zakutik edo zorrotik
gisa bateat edo bertzeat
selan edo alan
bestelakoak

- Honako galdera hauek egin dira: "Lo hará de cualquier manera", "Puedes hacerlo como quieras, de cualquier manera", "Ha hecho el trabajo de cualquier manera", "Il le fera comme il veut d'une manière ou d'une autre", "Il a fait ce travail n'importe comment" eta "Tu dois attraper du poisson n'importe comment d'une manière ou d'une autre".
- "Nolanahi" jaso den zenbait herritan, 'gaizki' edo 'modu txarrez' esan nahi duela adierazi da. Beraz, gutxiesgarria da.
- Donibane Lohizuneko lekuoak "zakutik ala zorrotik" esapidearen esanahia azaldu du. Zor bat denean, hori kitatzeko dirua nonbaitetik atera beharko dela adierazi nahi omen du. Larzabalen, bide beretik, honako hau esan du esapideari buruz: *Quand, par exemple, vous avez à devoir quelque chose, zorra, zakhutik edo zorrotik, nunbeitik, behar zu fornitu.*
- **Bestelakoak:** eronola (Deba), ezpalakikerian (Hazparne), noizpeka (Bardoze), nolabeit (Garrüze), nunbeitik (Larzabale), sarretik edo sorretik (Bardoze), uretik edo zubitik (Azkaine, Ahetze), zarretik edo hortzetik (Bardoze), zelütik edo lürretik (Santa Grazi), zomeit maneraz (Bastida).

Laukiz: Edosein ératara ingo dau.

Lemoa: Orrek ingo deu beár edosélan.

Kortezubi: Orrek edosétara eiñ ddeu bier.

Elantxobe: Orrek edosélanik ein deu biarra.

Aramaio: Orrek erósein morútan eingo jok.

Hernani: Orrek eósiñ addéketa ingo u.

Pasaia: Egiten du eózein gísa.

Hondarribia: Nólanaí egingo du.

Goizuetá: Orrek eóziñ aiéketara iñen dik.

Hendaia: Lan ori in du nolánaizka. Beraz, ez du ondo egin.

Azkaine: Edózein gisáz eiñen du.

Senpere: Biarko bidali bear ziot zakútiķ edo zorrótik.

Garrüze: Lan ori nolánaíz eín dik.

Bastida: Inen du nahi diin bezala, baina manera batetáik edo bestétik.

Urdiñarbe: Edo elkhazak gaiza bat nún tipátik.

Ürrüstoi: Egin dik lan hoi nulanáhi. Beraz, ez du ondo egin.